

לשוננו לעם

עורכים: א' אברונין, מ' אזרחי וי' פרץ

מתוך

כרך א, חוברת ג, תש"ו

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

תקוני לשון

משה יהרבלום

תקונים

(א) חפשי—פנוי. נהוג לשאול את הפקיד במשרד או נהג מכונית צבורית: "אתה חפשי?" חפשי הוא מושג של השתחררות מעבדות. "ובשנה השביעית תשלחנו (את העבד) חפשי מעמך" (דברים טו, יב); "לשלח איש את עבדו ואיש את שפחתו העברי והעבריה חפשים לבלתי עבד בם" (ירמיה לד, ט). במקרה זה רוצה השואל לדעת אם הפקיד או הנהג אינו עסוק בעבודתו ויש לו פנאי להענות לו ולכן צריך הוא לשאול: הנך פנוי? האם פנוי אתה?

(ב) עזב—הנח. תדיר נשמע קול נתקף זועק אל תוקפו או מתחנן אליו: "עזוב אותי!" והנה הפעל עזב משמעו התרחק ממי שהוא והשאירו בודד לדאבונו או הסר את השגחתו מהעזוב: "כי אבי ואמי עזבוני וד' יאספני"; "אלי אלי למה עזבתני". ואינו ענין לכאן, שהרי הנתקף רוצה להשתחרר מתוקפו שנטפל אליו ומחזיק בו. כאן צריך לומר: הנח לי! או: הרף, חדל.

(ג) תכוף—דחוף. שמעתי אומרים: "קבלתי עתה מכתב תכוף ועלי לענות עליו מיד". מקבל המכתב החליף דחוף

בתכופ. תכופ פירושו תכף, מיד, כלומר
שהוא מקבל מכתבים לעתים תכופות. בנוון
זה הכוונה שהמכתב דחוף, נחוץ וענינו
אינו סובל דחוי. דוגמה: "הרצים יצאו
דחופים".

(ד) הרויח—השתכר. ריוח הוא מו-
שג מסחרי וענינו ההפרש שבין מחיר הק-
ניה והמכירה ולכן הסוחר או התעשין
מרויח. אולם הפועל, המורה, הפקיד
והרופא מקבלים שכר עבודתם ולפיכך הם
משתכרים (ולא מרויחים). וכבר הוער
על זה כמה פעמים.